

Številka: 100-127/2016
Datum: 21.1.2016

Zadeva: Dopust za opravljanje izpitov v primeru študija v lastnem interesu

Na Ministrstvo za javno upravo smo prejeli vprašanje glede pravice do dopusta za opravljanje izpitov, ko gre za študij v lastnem interesu.

Uvodoma pojasnujemo, da Ministrstvo za javno upravo lahko v okviru svojega delovnega področja posreduje le pojasnila in mnenja, ki so lahko v pomoč strokovni službi in predstojniku, ki odloča o pravicah javnih uslužbencev na podlagi zakona, podzakonskega predpisa in kolektivne pogodbe.

V nadaljevanju pojasnujemo, da je za javne uslužbence v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje urejeno v XIII. poglavju, in sicer v 101. členu (izobraževanje v interesu delodajalca) in 102. členu (pravica in dolžnost do usposabljanja in izpopolnjevanja) Zakona o javnih uslužbencih – ZJU (Uradni list RS, št. 56/02, 110/02, 02/04, 23/05, 35/05 - upb1, 62/05, 75/05, 113/05, 32/06 - upb2, 33/07, 63/07-upb3, 65/08, 40/12), ki pa ne ureja pravice do odsotnosti z dela zaradi izobraževanja v lastnem interesu.

Izobraževanje delavcev in pravica do odsotnosti z dela zaradi izobraževanja je urejena v 170. in 171. členu Zakona o delovnih razmerjih – ZDR-1 (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13), pri čemer posebej opozarjamo, da je člena treba brati povezano, sicer pride do napačnega razumevanja.

Prvi odstavek 171. člena ZDR-1 ureja dve situaciji, in sicer določa:

- da ima delavec, ki se izobražuje, izpopolnjuje ali usposablja v skladu z določbami 170. člena ZDR-1, torej ga je napotil na izobraževanje delodajalec,
- kot tudi delavec, ki se izobražuje, izpopolnjuje ali usposablja v lastnem interesu,

pravico do odsotnosti z dela zaradi priprave oziroma opravljanja izpitov. Torej ta odstavek določa le pravico do odsotnosti z dela, ne določa pa, za kakšne vrste odsotnost gre, saj je ta odvisna od tega, ali je delavec napoten na izobraževanje ali pa se izobražuje v lastnem interesu.

ZDR-1 to ureja v nadaljevanju, in sicer v tretjem odstavku 171. člena določa, da ima delavec, ki se izobražuje, izpopolnjuje ali usposablja v skladu z določbami 170. člena ZDR-1 (kar pomeni, da ga je na izobraževanje napotil delodajalec in sta o tem sklenila pogodbo) pravico do plačane odsotnosti v skladu s kolektivno pogodbo, pogodbo o delu ali pogodbo o izobraževanju, če pa ta pravica v teh pogodbah ni določena, pa ima pravico do plačane odsotnosti z dela ob dnevih, ko prvič opravlja izpit.

V primeru, da se delavec izobražuje v lastnem interesu, ne glede na to ali gre za dodiplomski ali podiplomski študij, pa ima pravico le do odsotnosti z dela zaradi priprave in opravljanja izpitov, ZDR-1 pa nikjer ne določa, da ima pravico do plačane odsotnosti.

Pojasnjujemo še, da tudi 41. člen ZDDO, ki ureja pravico do odsotnosti z dela s pravico do nadomestila plače, ne vsebuje podlage, oziroma razlogov za odobravanje študijskega dopusta in s tem tudi pravice do nadomestila plače v primerih, ko gre za študij v lastnem interesu.

S spoštovanjem,

po pooblastilu ministra
Štefka Korade Purg
višja sekretarka

Poslano:

- naslovníku: po e-pošti